

ХАЛҚ СУЗУ

ЎЗБЕКИСТОН
ҚАМАРИЙ, 1413 ЙИЛ,
МУХАРРАМ, 14-КУН.
ШАМСИЙ,
1413 ЙИЛ,
САРАТОН, 24-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1992 ЙИЛ 15 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА, 135-СОН • 386 •

НАРХИ: СОТУВДА 2 СУМ.

АСРГА ТАТИГУЛИК ИККИ КУН

Ислон **КАРИМОВ:**

1992 йил мартада Ўзбекистон Республикаси БМТга аъзо бўлиб кирди. Ҳозиргача Ўзбекистонни дунёнинг 120 та мамлакати тан олди. Улардан 40 таси билан дипломатия муносабатлари ўрнатиш ҳақида битимлар имзоланди, шуларнинг ярмига яқини—Европа мамлакатларидир.

Буни биз Европа ҳамжамияти томонидан Ўзбекистон Республикаси ўтказаетган йўл қўллаб-қувватлашининг ифодаси деб биламиз.

- **ЎЗБЕКИСТОННИНГ ХАЛҚАРО ОБРҮСИ КУНДАН-КУНГА ЮКСАЛИБ БОРАЁТИР. БУНИНГ САБАБЛАРИ: —ТАШҚИ СИЁСАТДА ТИНЧЛИК ВА ҲАМЖИХАТЛИК ПРИНЦИПЛАРИНИНГ ОЛГА СУРИЛИШИ;**
- РЕСПУБЛИКАДАГИ ТАРТИБ ВА ОСОЙИШТАЛИК;**
- ЎЗБЕКИСТОННИНГ КУЧЛИ ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ САЛОҲИЯТИ;**
- РАҲБАРИАТИМИЗНИНГ БОШҚАРУВДАГИ НОДИР ТАКТИК ҲИССИЁТИ;**
- ХАЛҚИМИЗНИНГ ДОНОЛИГИ ВА МЕҲНАТСЕВАРЛИГИ;**
- **ҚИСҚА ФУРСАТ ИЧИДА СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ПАРОКАНДАЛИК ИСКАНЖАСИДАН ҚУТИЛМОҚ УЧУН: — ҲАМЖИХАТЛИК, БИРДАМЛИК ВА АҲИЛЛИК;**
- ЮКСАК ИНТИЗОМ ВА УЮШҚОҚЛИК;**
- ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ ВА САБРУ ҚАНОАТ ЗАРУР.**

ИНШООЛЛО, АНА ШУНДА ТЕЗ ОРАДА БРУҒ КУНЛАРГА ЕТГАЙМИЗ ВА ГИНА-КУДУРАТЛАР, ЧЕКИЛГАН ЗАҲМАТЛАР УНУТ БЎЛҒУСИДИР.

ИЛГАРИ ХАБАР БЕРГАНМИЗДЕК, ШУ ЙИЛ 9-10 ИЮЛЬ КУНЛАРИ ФИНЛЯНДИЯ ПОЯТХТИ ХЕЛЬСИНКИ ШАҲРИДА ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИК БЎЙИЧА УМУМЕВРОПА КЕНГАШИ БУЛИБ УТГАНДИ. УНДА ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВ БОШЧИЛИГИДАГИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДЕЛЕГАЦИЯСИ АЪЗОЛАРИ ҲАМ ИШТИРОК ЭТИШДИ. АНЖУМАНИНГ БИРИНЧИ КУНИДА ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВ НУТҚ СУЗЛАДИ. ИККИНЧИ КУНИ ЭСА ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ АНА ШУ НУҒУЗЛИ ХАЛҚАРО КЕНГАШ ИШИГА РАИСЛИК ҚИЛДИ.

Ислон Каримов бошлиқ Ўзбекистон делегацияси аъзолари Хельсинкига 8 июль кунини етиб келишди. Ҳаёт шунини кўрсатишнинг ҳар бир хориний давлатга буюрган таширфини Ўзбекистон мустиқиллигини мустаҳкамлаш учун беиҳота катта қадам бўлаётди. Аммо Каримовнинг бу гали таширфини нафақат сиёсий, балки тарихий жиҳатдан ҳам мислсиз аҳамиятга эга.

Аслида бу — Республика Президентининг Хельсинкига иккинчи бор келиши эди. Каримовнинг Финляндияга биринчи мартага шу йилнинг февраль ойида тақдир қилинган: хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича Умуевропа Кенгашига Ўзбекистон аъзо этиб қабул қилинганлиги ҳақида ҳужжатларни имзолаш учун. Бу гал эса Каримов ушбу таширфининг йилнинг иккинчи кунини қатнашди. Хельсинкида бўлиб ўтган ушбу таширфини сиёсатчилар XX асрдаги энг оламшумул воқеа деб таърифлашди. Ушбу аниқманга нафақат Европа китъаси, балки бошқа китъалардаги қатор йиллик мамлакатлар (жами 51 та)нинг давлат ҳамда ҳукумат бошлиқлари иштирок эттишди.

Хельсинкининг Ванга халқаро аэропортида Ислон Каримовни Финляндия муҳофа вазири Элизабет Рен кутиб олди. Шунинг охирида таъкидлаш жоизки, кенгашга келган барча давлат раҳбарларини ана шу вазир қабул қилишди.

Машинлар карвони Ўзбекистон Президенти учун ажратилган қароргоҳга етиб келди. Сафарнинг биринчи кунини қабул маросими бош-

ланиб кетди. Ислон Каримов ҳузурига Финляндия Президенти элчилари Антти Карпинен ва Хенри Суверхолмлар таширфини буюришди. Кейин яна расмий меҳмонлар келишди. Шулардан хориб-назарганига қарамай, Ислон Каримов деярли нечасига — ишлади. Меҳмонлар кетишгач, аниқманга оид ишлар, яъни учрашувларга қайта-қайта тайёрлик кўрди.

Делегация аъзолари эса Хельсинкида театр биносидан рўйхатдан ўтказилиб, ҳар биримизга акредитация қозғалари берилди. Сўнг биз шаҳар бўйлаб кичик сафар уюштирдик. Энг аввало, бу ерда ҳиллаётган байроқлар орасида Ўзбекистон байроғини кўриб, юракларимиз халқондан энткиди.

Финляндия ҳозир жаҳонда энг ривожланган давлатлардан бири. Аммо бир вақтлар у мустамлака эди. Дастлаб Швеция қироллигига қарам бўлди, кейин, то 1917 йилгача, нақд юз йил давомида Россия қўли остида бўлди. «Агар бордини коммунизм уша Октябрь тўнгаринида бизни ҳам ўз домига тортишида бўлган бўлган бўларди», — дейишни ярим ҳазил, ярим чин қилиб биз билан суҳбатлашган финлар.

Европанинги шимолида, Болтиқ денгизини соҳилида жойлашган Хельсинки бектарор қиёфага эга. Ундаги бирорталам бино иккинчиси га ўхшайди. Аммо бири иккинчисидан бежирим. Бизни шу нарса ҳайрон қолдирди. Йўлда ҳатто қозоғ парчасини кўрмайсиз. Хельсинкиликлар кўндан бўён ўз шаҳарларини дунёдаги энг чиройли ва тоза жойга ай-

лантириш учун курашишяпти. Финляндияда ҳаёт тарзи жуда юқори. Бу ерда ҳамма нарса инсон ҳаётини яхшилаш, унга хизмат қилиш учун мулклланилган. Кичик бир факт: аҳолининг 55 фоизи икки қаватли коттежларда яшайди. Мамлакат саноати жаҳондаги энг тараққий этган саноатлардан. Бу ерда, айниқса, энг сифатли қозоғ тайёрланади. Финляндияда 29 та қозоғ фабрикаси маъжуд бўлиб, уларнинг маъжудотлари бир қатор хорижий давлатларга юборилади.

Европа Кенгаши бу шаҳарда беҳудуга ўтаётгани йўқ: Хельсинки анчадан бўён ўзининг тинчликпарварлиги билан шуҳрат қозониб келмоқда. Финляндия пойтахти иккинчи жаҳон урушидан сўнг Европа ва умуман ер юзиде тинчликни таъминлаш бўйича бир қатор ҳужжатлар қабул қилинган. Бу шаҳарда жаҳондаги йиллик давлатларнинг раҳбарлари тез-тез учрашиб, муҳим муаммолар ҳусусида келишиб олинади.

БИРИНЧИ КУН
9 июль кунини арталаб Ислон Каримов ва делегация аъзолари Кенгаш бўлиб ўтадиган жой — Ярмаркалар маркази «Мессекусексе» саройига йўл олади. Бу ерда Ислон Абдуғаниевич Финляндия Президенти Койвисто кутиб олади.

55 минг квадрат метр жойини эгаллаган ушбу замонавий қасрда аниқманнинг юқори савияда ўтиши учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Ахборот марказида ҳар соатда турил-турман маълумотномалар чиқарилади (инглиз, испан,

болгария, Польша, Ватикан ва ҳоказо. Шунинг яна бир марта таъкидлаймикин, Кенгаш Америка ва Осиё китъаларини ҳам «қамраб» олган. Унга Америка Қўшма Штатлари, Канада, Россия, Туркия ҳам аъзодир. Яқинда эса унинг саифига собиқ СССРнинг мустиқил давлатлари — Ўзбекистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркменистон, Озарбайжон, Грузия, Украина ва бошқалар қўшилди.

Аниқман ишида ҳозирги замон сиёсатининг юлдузлари деб ном қозонган Жорж Буш, Франсуа Миттеран, Гельмут Коль, Жюль Мейжор, Лех Валенса ва бошқаларни кўриш мумкин. Финини Финляндия Президенти Мауну Койвисто очиб, Кенгаш иштирокчиларини муоборабод этди.

Сўнг Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош қотибнинг вакили Владимир Петровский аниқман ишига муваффақият тилади. Шундан сўнг минбарга бирин кетини нотиялар кўтарилди. Франция, Польша, Австрия, Мальта, Болгария, Армения, Эстония, Қозоғистон давлатларининг бошлиқлари ўз чизишларида ҳозирги замоннинг мураккаб, чигал муаммолари, уларни ечиш йўллари ҳақида гапиринишди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг нутқи эса ўз мазмунини, кўтарилган ҳар бир масаланинги моҳияти апрофича очилгани билан алоҳида ажралиб турди.

Катта танаффус пайтида Финляндия Президенти давлат ва ҳукумат раҳбарлари шарафига маъхус эиёфат

ИККИНЧИ КУН

У Ўзбекистон тарихида алоҳида саҳифа бўлиб кира арзийдиган кунга айланади. Чунки Кенгашнинг бошдан охиригача Ўзбекистон Республикаси Президенти олиб борди. Ислон Абдуғаниевич раислик курсига ўтириши биланоқ, биз фахрландик ва озгина хавотир ҳам бўлди: «Қандай олиб борар экан», дед. Гарчанд у кишининг катта-катта йиллиқларини бошқаришда ўзига хос тажрибаси бўлсада, Каримов бунчанги улкан халқаро аниқманда илбор раислик қилаётган эди.

Раис биринчи сўзини дўсти — Туркия Бош вазири Сулаймон Демирелга берди. Бунда бизнингча, аллақандай рамайи маъно бор эди. Каримов ҳаяжонланмай, шопилмай, ҳар бир сўзини чертиб, чертиб айтди, унинг шарҳона илтифоти шундоқина сезилиб турарди. Раис Исландия, Норвегия, Ирландия, Грузия, Россия, Озарбайжон ва бошқа давлат бошлиқларига сўз берди. Хуллас, 19 кишини минбарга кўтарилди. Якуний сўз Қирғизистон Президенти Аскар Ақиевга насиб этди.

Ўз ваколати тугаб, Каримов жойига қайтаётганида (Давоми 2-бетда).

РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридати Вази́рлар маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси 12 фозилли ички ютуқ ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

Илгирчи комиссия таркиби республика Молия, Савдо, Манафат, Мадааният, вази́рликларининг, шу билан бирга, таъкидлагани бўлган шартларни таъкидлади.

13 июль кунини Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов раислигида ишчи комиссиянинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. унда биринчи республика заёмининг таркибини ўтказиш билан боғлиқ бўлган шартларни таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири раислигида ишчи комиссиянинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. унда биринчи республика заёмининг таркибини ўтказиш билан боғлиқ бўлган шартларни таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

БОРДИЮ СИЗГА ЮТУҚ ЧИҚСАЧИ?

Астрологлар билан маслаҳатлашмасдан тез орада, 30-31 июлда бахтли одамлар қўяда, деб айтиш мумкин: шу кунларда Ўзбекистон Республикаси 12 фозилли ички ютуқ ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

Астрологлар билан маслаҳатлашмасдан тез орада, 30-31 июлда бахтли одамлар қўяда, деб айтиш мумкин: шу кунларда Ўзбекистон Республикаси 12 фозилли ички ютуқ ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Биринчидан, бу заёмни сотиб олган кишиларга ютуқ чиқиб хавфи бор: ҳар уч заёмдан биринчи бажарилиши 2, 5, 10, 25, 50, 100 ва 250 минг сўмлик ютуқ бўлиши мумкин. Бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Биринчидан, бу заёмни сотиб олган кишиларга ютуқ чиқиб хавфи бор: ҳар уч заёмдан биринчи бажарилиши 2, 5, 10, 25, 50, 100 ва 250 минг сўмлик ютуқ бўлиши мумкин. Бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Хамма гап шунда: бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Хамма гап шунда: бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Хамма гап шунда: бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

— Хамма гап шунда: бу заём ва заём бўлиши биринчи навбатида таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

ЎЗБЕКISTON — ХИНДИСТОН ЯНА БИР ЗАРҲАЛ САҲИФА

Ўзбекистон ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстликни мустақамлашга ўз бадиий, санъат, илимий асарлари ҳақида амалий фаолияти билан муносиб ҳисса қўшган адибларнинг учинчи шоира Зулфия, бастакор Муҳтор Шаҳзада, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик театри, Ҳиндустон олим Фаттоҳ Тешабоевлар Жаҳонқул Неру номидаги нуфузли мукофотга сазовор бўлганлар.

Ўзбекистон ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстликни мустақамлашга ўз бадиий, санъат, илимий асарлари ҳақида амалий фаолияти билан муносиб ҳисса қўшган адибларнинг учинчи шоира Зулфия, бастакор Муҳтор Шаҳзада, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик театри, Ҳиндустон олим Фаттоҳ Тешабоевлар Жаҳонқул Неру номидаги нуфузли мукофотга сазовор бўлганлар.

Ўтган пайшанба кунини Ҳиндустоннинг «Зарафшон» театрининг «Буржор» адиби Зулфия, бастакор Муҳтор Шаҳзада, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик театри, Ҳиндустон олим Фаттоҳ Тешабоевлар Жаҳонқул Неру номидаги нуфузли мукофотга сазовор бўлганлар.

Ўтган пайшанба кунини Ҳиндустоннинг «Зарафшон» театрининг «Буржор» адиби Зулфия, бастакор Муҳтор Шаҳзада, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик театри, Ҳиндустон олим Фаттоҳ Тешабоевлар Жаҳонқул Неру номидаги нуфузли мукофотга сазовор бўлганлар.

Муҳтор Шаҳзада, Зулфия, Фаттоҳ Тешабоев ва бошқалар.

АСРГА ТАТИГУЛИК ИЖКИ КҮН

ЎЗБЕКISTON УМУМЕВРОПА ХОНАДОНИНИ ВАРПО ЭТИШ ТАЖРИБАСИДАН КЕЛИБ ЧИҚҚАН ҚОИДАЛАРНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙДИ.

Борис Ельцин ўрнидан тўриб, Ўзбекистон Президентини раислигини зўр олиб боргани учун чин юракдан кутлади. Бир қатор бошқа давлат арбоблари ҳам Исроил Каримовнинг ушбу фаолиятига катта баҳо бериши ва табиийки, биз бундан гуруриланмоқчимиз.

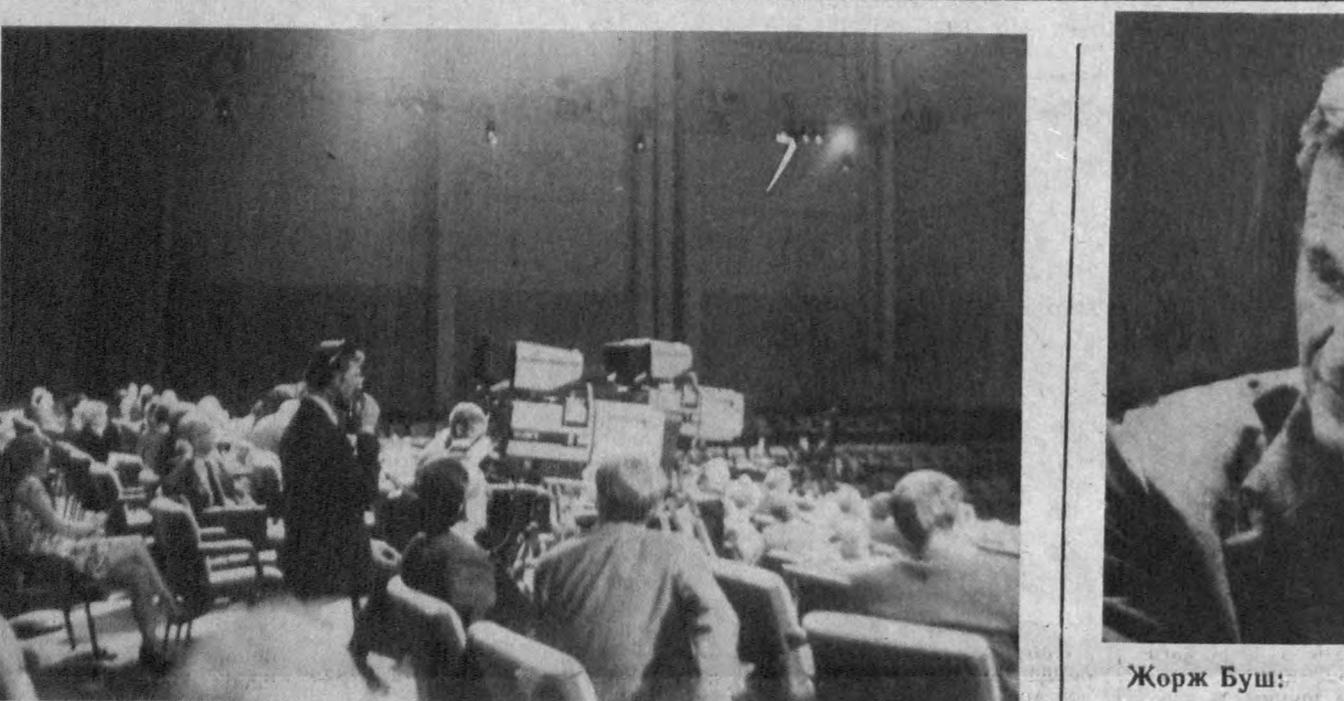
Кенгаш ишнинг Финляндия Президентини яқинлаштириши, унинг иштирокчилари: президентлар, бош вази́рлар, Олий Кенгашнинг раислари эслик учун суратга туширилади. Ана шу суратда бошлар у энг тарихий суратлардан бирига айланган қолади, десак муволапа бўлмайди.

Хўш, Кенгашда қандай муаммолар кўтарилди? Бу саволга жавоб беришдан илгари ушбу ташкилот ҳақида қисқача гапириб беришмоқчимиз. У бундан қариб 20 йил муқаддам Хельсинкида ташкил этилган бўлиб, бош мақсади капитализм ва социализм лагеридеги совиқ урушга барҳам бериш, Европада осойишталикни асраш, инсон ҳуқуқлари ва демократияни муҳофаза қилиш учун таъсис этилган. Унинг яқини ҳужжати (қисматни қажон-қажон Брежнев, Чаусеску, Хонеккер, Тодор Живков каби коммунистларнинг сардорлари, аслида эса катта мустабиллар имзо чекишган. Албатта, бу ҳужжат Европа ва жаҳонда қандайдир ўзгаришларга ўз таъсирини кўрсатди. Лекин кўроллашнинг пойтахти аянғ илрида, социализм жойлашган давлатларда демократия, инсон ҳуқуқлари деярли бўлиб ташланди. Балки ана шу боғи ҳам Кенгаш ишида 17 йил, яъни 1992 йилнинг июлигача таънаффус бўлди. Нега у яна ўз фаолиятини давом эттирди? Ахир, коммунистлар мустабиллиги тугатилиб, «совиқ уруш»га барҳам берилди-ку? Ҳа, шундай. Лекин инсоният ҳаётига таҳдид солувчи янги-янги балолар пайдо бўла бошлади. Этник, миллий ва ҳудудий низолаҳ кўришилди. Бундай бало, айниқса, совиқ СССРнинг бир қатор республикалари — Грузия, Молдова, Озарбайжон, Арманистон, шунингдек Югославияда юзлаб одамларнинг ёстигини кўриляпти. Шаҳару қишлоқларнинг кулини кўкка совиляпти. Агар олди олинамиз, унинг нафақат Европа қитъаси, балки бошқа қитъадаги ўнлаб мамлакатларда яшайётган минглаб одамларга ҳам таҳдид солиши ҳеч гап эмас. Ва шунинг учун ҳам ушбу ташкилот ўз ишини қайта бошлади. Лекин «Хельсинки-2», «Хельсинки-3» дегубдан фарқ қилди. Энг аввало, давлатлар сонин билан, Унинг сарфиға бош биз таъкидлаб ўтганимиздек, ўнлаб янги мамлакатлар кўрилади. Иккинчи фарқ шундаки, Кенгашда қабул қилинган яқини ҳужжат (у «Бурлиш даврига қилинган даъват» деб номланган) нафақат ўзининг ҳажми, (80 саҳифадан иборат) балки кўтарилган муаммолари билан ҳам ажралиб туради. Унда миллиларо ва ҳудудий низолаҳлар зудлик билан тўхтатилмас, ер юзиде тинчлик барқарор бўлмаслиги жиқдий равишда таъкидланган. Шунингдек, кадриятлар, инсон ҳуқуқлари, демократияни муҳофаза қилиш бўйича конкрет тадбирлар белгилаган. Шунингдек, «Хельсинки-1»нинг ижрочилиқ ташкилотлари фаолияти деярли сезилмасди. Улар атрофда бўлаётган воқеа-ҳодисаларга мудоҳа кечириб муносиб биядирляпти. Бу гал Маслаҳат йитини Кенгашнинг бош ижросига айланган бўлиши, унинг мақсади мустақамлашнинг алоҳида таъкидланган. Эндиликда у олий даражадаги учрашувлар қарорлардан келиб чиққан ҳолда амалий тадбирлар ишлаб чиқа бошляди. Кенгаш бўлимларининг раис таъсис этилди.

У жорий ишларга раҳбарлик қилади. Шунингдек, жойларда содиҳ бўладиган тўхнашувлар, баҳсларни ҳал қилиш мақсадида махсус гуруҳлар ташкил этиши, у ерларга ўз вакилларини юбориши мумкин.

Инсон эрки билан бевосита боғлиқ бўлган ишлар эса Варшавадаги демократия ҳамда инсон ҳуқуқлари Маркази зиммасига юклятилади. Миллатлараро низолаҳини бартараф этиш мақсадида жуда қисқа муддат давомида Кенгаш қошида минтақаларда осойишталикни асраш бўйича махсус қўшнлар тузишга келишилди. Хулоса қилиб айтганда, ўша янги кунда бир асрга татиғуви дастур қабул қилинди. Ва у ишорчимиз қилинди. Ва у ҳаёт билан бирга қадам ташляди, ҳар бигримизнинг осойишталиғимиз поссионига айланмоқ қолади.

Анвар Жўрабоев, Тошкент — Хельсинки — Тошкент.
1992 йил. 8 — 10 июль.

Кенгаш иши ва таъкидлашга қаратилган шартларни таъкидлади.

Жаҳон тап ола бошлаган юртимизнинг эртанги кунини ниҳоятда ёрқин!

Республика Президенти Исроил Каримов билан «Халқ сўзи» бош муҳаррири суҳбати

— Исроил ака, анжуман иши Сизда қандай таассурот қолдирди?
— Узингиз гувоҳ бўлингиз. Унда нафақат Европа, балки дунёдаги бир қанча тарақий этган давлатларнинг бошлиқлари иштирок этишди. Жумладан, Америка Қўшма Штатлари, Канада раҳбарлари ҳам. Ишонимликлар эса (биринчи марта) кўзатувчилар сифатида қатнашдилар. Ҳозир бутун дунёдаги энг катта муамма — тинчлик ва осойишталикни асраш қолиш. Тинчлик ҳўмон жойда ҳамма нарса бўлади, у йўлдан жойдан эса кут-баракча учди. Шу сабабли бу муаммонинг кўтарилишига айни мудоҳир.

Ҳозир дунёда кескин ўзгаришлар содиҳ бўляпти. Илгаридаги Ўзбекистон ҳам, Ўрта Осиёдаги бошқа республиалар ҳам умуми-жаҳон жарайида четда турарди. Маза энди бунга чек қўйилди. Эндиликда, Ўзбекистон Ўзлашган Миллатлар Ташкилоти, Европа Хавфсизлик Кенгаши ҳамда қатор бошқа халқаро ташкилотларнинг тенг ҳуқуқли аъзоси ҳисобланади. Демак, Ўзбекистонини жаҳонда тап олишляпти. Демак, республикамизда бўлаётган ишларга жаҳондаги йирик мамлакатлар катта баҳо беришляпти. Умуман, шунини айтиш керакики, республикамизга бўлган қизиқини кун сайин ортди бормоқда: Ҳозир бизни 120 мамлакат тап олди, республикамизда АҚШ, Туркия, Хитой, Ҳиндистон, Франция, Покистон каби мамлакатларнинг элчихоналари иш бошляди. Яна бир қатор янги элчихоналар очляди. Бу бежиз эмас, албатта. Юртимиз ниҳоятда, бой, келажакимиз эса жумлаям порлоқ.

Хельсинкида ўтказилган ушбу анжуман биз учун ўзига хос синов бўлди ва Ўзбекистон ундан муваффақиятларни ўтди. Энди биз ҳам жаҳон тақдирини билан боғлиқ масалаларни ечишда ўз овозимиз, ҳуқуқимизга эга бўлдик. Яна бир нарсани таъкидлашни истардимки, Кенгашда Ўзбекистон делегациясига катта иззат-иқроми кўрсатилди.

— Бундангиз халқаро анжуманда қатнашнинг ўзи оламшумул воқеа, Сиз эса нафақат нутқ сўзлядингиз, балки иккинчи кунини унинг ишлари бошқариб ҳам бордингиз. Биз — делегация аъзолари бундан фахрланмоқчимиз. Ич-ичимизда Сизга омадлар тиллядик. Раислигингиз биз кутгандан ҳам авло даражада ўтди. Бунинг замида утирган кучиниқ давлат раҳбарлари, жумладан, Ельцин ҳам эътироф этди. Унинг: «Исроил Абдуғаниевич, таъриқляман!» дегани ҳамон кулоғини остида.

Айтингчи, раислик эъди-сига ўтирган дастлябниқ дақиқаларда ўзингиз нималарни ҳис қилдингиз?
— Биласизми, раислик ваколатини туғати, жаноб Каримов ҳам кўлини мақкам қилиб, мени кутляди. Аммо бу ҳол, яъни раислигини таъин қилишнинг сўрайман. Бунинг ҳайратланлиқдан жойини йўқ. Ахир Ўзбекистон қайси давлатдан, унинг одамлари қайси мамлакатларнинг одамларидан кам? Фақат гап шундаки, бизга йўл беришляётганда. Энди бутундан бошлаб йўллар очилышига илк қадам қўйилди деб ҳисобляман. Энди сиёсатчиларимиз эмас, балки ёзувчилар, олимлар, бошқа касб эгалари ҳам катта-катта йиғиларини бошқариб боради, дегани умиддаман.

— Кенгашнинг биринчи кунини, катта таънаффус пайтида АҚШ Президенти Жорж Буш Сиз ўтирган ишга келиб 10 минутдан кўпроқ сўзлятляди. Сир бўлмас айтингчи, шу учрашулда нимга ҳақида гап борди?
— Буш билан Бейкер ҳам

Анвар Жўрабоев, Тошкент — Хельсинки — Тошкент.

Жорж Буш: 1924 йилда туғилган. Касби — иқтисодчи. 1989 йилнинг 20 январидан бошлаб Америка Қўшма Штатлари Президенти.

Жорж Буш Ўзбекистон Президенти Исроил Каримов билан учрашиб, суҳбатлашди. Исроил Абганевич олиб бораётган сиёсатга юксак баҳо беришляпти.

Сўз кенгаш иштирокчиларига БАҒРИМИЗ ТУЛДИ

Сулаймон ДЕМИРЕЛ, Туркия Республикаси Бош вазири:

— Туркия ушбу ташкилотга 17 йил муқаддам аъзо бўлганда. Ўшанда — туркийлардан биргина биз эдик, холос. Маза бугун ёнимизга Ўзбекистон, Қозғистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Туркменистон ҳам қўшилди.

Бағримиз тўлди! Сизлар учун Европада йўл очилгани билан чин юракдан қутляйман. Жаҳон бўйлаб қўли-қўлга бериб, ҳамкорликда ҳаракат қилсам, барча эзгу ниетларимиз амалга ошиши тайин.

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

Аскар АҚАЕВ, Қирғизистон Республикаси Президенти:

— Ушбу нуфузли ташкилотга Ўрта Осиё республикалари ҳам аъзо бўлишгани қувончли ҳол. Қисқача қилди демократияни, 70 йил қизил империя сонисда этган биз туркийларнинг ҳам кўрагимизга, ниҳоят шаймол тегаляпти. Бизни жаҳон тап ола бошляди. Президентингиз, унинг раислиқ қилгани Ўзбекистонини дунёдаги мақвонини мустақамлашга олиб келди. Минг йиллар давомида ички дийр иқдорий қулачи ўртасида давом этган изчил алоқаларга Бегруний асос солган. Ҳиндистон обсерваториялари амалиётини кўриш мумкин.

ЭНДИ БИР-БИРИМИЗНИ ЧУҚУРРОҚ АНГЛЯЙМИЗ

Антти КАРПИНЕН, Финляндия Президентининг элчиси:

— Ўрта Осиёдаги мустилак мамлакатларнинг Европа Хавфсизлик Кенгашига тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кириши ҳар иккала томон учун ҳам фойдалиқ деб ҳисобляман. Агар бу ҳол ҳамюртларингизнинг сиёсат бийбиди таърибасини оширсан, фарбгадизлар осойишталикларнинг асрий маданияти билан тағида чуқурроқ танишишляди. Президентингиз Исроил Каримовнинг бутунги йиғинини олиб боришляди ана шу маданиятнинг белгилари — шарқона тақаллаҳ, донишмандлик яққол сезилиб турди.

ЗАБАРДАСТ СИЁСАТЧИЛАРИМИЗ СОНИ КўПАЯВЕРСИН

Муҳтор ШАХАҲОВ, шoir, «Олмаота — Париж — Хельсинки» комитетининг раис, Қозғистон делегациясининг аъзоси:
— 85-йилнинг декабрида олмаоталик бир гуруҳ жалур ешлар қизил империяга илк бор очиб кураш олиб боришляди. Уларнинг кўпи бадмон қилинди. Аммо бадириб эзгулик голиб қиди. Исроил Каримов, Нурсултон Назарбоев ва Аскар Ақав-

Муҳтор Шаҳзада, Зулфия, Фаттоҳ Тешабоев ва бошқалар.

ПОЙДЕВОРИМИЗ МУСТАҲҚАМ БЎЛСИН

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат масъулачилиги Усмон Азимов бошчилигида вилоятлар ҳокимларининг ўринбосарлари, олий таълим вазирлиги масъул ходимлари ва ёшлар иттифоқи вакиллари иштирокида етиш келатган авлодни мустақилликка эришган она ватанга муносиб руҳда тарбиялаш, бозор муносабатларини қарор топтириш шароитида уларнинг турмуш тарзини ўрганиш ва яқиндан ёрдам бериш тадбирларини ишлаб чиқишга бағишланган йилнинг бўлиб ўтди.

Маълумки, жумҳурият аҳолисининг 76 фоизини ўттиз тўрт ёшгача бўлганлар ташкил этади. Навқирон авлодга ғамхўрлик қилиш, айниқса талабаларнинг малакали мутахассис бўлиб етишиши учун муайян шарт-шароит яратиш борасида талабига тадбирлар белгилаётгани, бу яқин келажакда республика корхоналари, маданий-маиший ва бошқа кўпгина соҳаларни замонавий талабларга муносиб ходимлар билан таъминлаш имконини беради.

Бугунги кунда мактаб ўқитувчилари ва ўқувчи ёшларга ҳам тегишли шароитлар яратилган, озиқ-овқат, моддий таъминот чоралари кўрилган. Жумҳуриятимизда иқтидорли ёшларни касбга таниб йўналтириш, пухта билан берадиган лицейлар очиб, ҳар қандай малакатлардаги нуфузли билим ўқовчиларига тахсил олишлари учун уларга имкон яратиш ҳамда вилоятларда дорилфунунлар барпо этиш ишлари амалга оширилгани диққатга солинади.

Аммо булар ҳали етарли эмас, — деб таъкидлади Инжилликлар. — Муқталик Ўзбекистоннинг мустақам пойдеворини яратишда ўз ҳиссасини қўриши керак. Бунинг учун эса ёшлар таъкилотларининг фаолиятини жонлантириш, бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида юзага келган ишқилиқнинг олдини олиш, ёшларнинг куч-қайратини дуняроқ фойдаланиш тадбирларини ишлаб чиқиш зарур.

Сўзга чиққанлар жумҳурият миқёсида пайдо бўлаётган турли оқим ва турли қарашдаги таъкилотлар ёшларга турлича таъсир ўтказётганини таъкидлашди. Чунки, гарбона турмуш тарзини акс эттирадиган «видеолар», кинохоналаримизни тўлдирган, турган битгани фақат ва ўр-сурдан иборат гавис, беҳаё фильмларни олайлик. Буларнинг баъри кўпгина ёшларнинг ақл-қўлини, инсон-ийтирларини олиб қўймапти дейсизми... Давлатларга мурожаат қиладиган бўлсак, жумҳуриятимизда яхши ният билан никоҳ қўраётган 270 миң келин-куёвнинг 30 миңи бир йил ўтар-ўтмас ажрасиб қолмоқда. Оқибатда кўп орачиларда етим қолмоқда, вога етган ва етмаган ёшлар орасида жиноятчилик камаймапти. Ана шулар сингари талай муаммолар бориқди уларга қандай муносабатда бўлиш ёш авлоднинг тақдирига бағирлиқдир.

Кўриниб турибдики, ёшлар бутун жамоатчиликнинг раён ва вилоят ҳокимликлари мустақилликларининг, қолверса ҳукуматимизнинг бундан бўёнги ғамхўрлиги ва муҳофазасига муҳтожлик сезмоқда. Инжиллик қатнашчилари бу борада биринчи гада амалга оширилиши зарур бўлган масалалар ҳусусида фикр ва мулоҳазаларини айтдилар.

Уктав МИРЗАЕВ, Ўза мухбири.

ЯНГИЛИКЛАР

ЯНГИ КАСБЛАР

Анджон иқтисод ва бошқарув институтида эндиликда бакалавр — менежер касбини эгаллаш мумкин. Бундай иқтисодлаштириш ҳаётининг ўзи талаб қилди: Фарғона водийсидаги вилоятларда тафаккури таҳлилга мойил, замонавий менежмент, иқтисодий муаммоларни биладиган ўқувчи иш бошқарувчиларга талаб ортиб бормоқда.

ЛЕКЦИЯЛАРДА ТАШҚАРИ ТАЪЛИМ

Лекцияларда ташқари таълим дастурига амалий ўйинлар, яқна тартибдаги машғулотлар, корхоналарда, хўжалиқларда, ташқиотларда тажриба ўтказиш кўзда тутилган. Бакалавр амалий мулоқотнинг ноқили жихатларини яхши билиши, иқтисодий вазиятни тўғри таҳлил эта олиши, иқтисодий билимлари доираси кенг бўлиши керак.

АҲИЛЛИК БИЛАН

Поп районида кичик корхоналарнинг фаолиятини тартибга солиш учун «Тадбиркорлар» бирлашмаси тuzилди. У 69 та қишлоқ ёрдамчи корхоналари ва кооперативларини бирлаштирган. Шундай қилиб, бозор талабларини аниқ белги-

Ўза мухбири.

ҚУМҚУРҚОН УСТАЛАРИ

Наманган районидagi Қумқурқон қишлоғида очилган кичик корхонада турли касб усталари ўзларига яраша иш топа оладилар. Бу ерда тилла, атлас, тинкувичлик ва тўқувчилик дастгоҳлари ўрнатилган. Бундай маҳсулотларнинг дастлабки туркуминин асосан қишлоқ аҳолисининг ўзи тезда сотиб олади. Буомларнинг сифати ва нархининг арзалиги уларга манбул бўлди. Қумқурқонда пилланни қайта ишлайдиган ва дурадгорлик цехлари очиб режалаштирилди.

ЭТГАН ЖИНОЯТЛАР ҲАҚИДА СЎЗ

Кетган бор-йўғи 201 нафар милиция ходими шугулланади. Бу сонинг ҳодим Холбуки, гиёҳвандликка берк қўйиш ёшлар ўртасида 70-йиллардаёқ авж ола бошлаган.

1989 йилги маълумотларга кўра, ўша пайтда соёқ СССР ҳудудида меҳнат-тарбия колонияларида ўттиз мингга яқин жиноятга қўл урган, балоғатга етмаган ёшлар сақланган. Уларнинг 1400 нафари қизлар бўлган. Лекин шунинг ҳам унутмаслик керакки, жиноят учун суд томонидан жазага ҳукм қилинган юз миң ўсимирга жаза

ДАРДЛИ КЕЛАЖАК

«С. исмли бола 17 ёшда. Онаси бузуқлик йўлига кириб кетган. Унда ҳар хил шубҳали кишилар истифода қилишган. Йиллар давомида бу хонадон ичкиликбозлик, фойшабозлик ва гиёҳвандликнинг уюшга айланган. Онаси ўйнашини ўлдирди, қамалиб кетган, бутунлай ёлғиз қолган. Вилоят шифохонасига ўғирликка тушганда ҳамланган. Ҳали ўн етти ёшга ҳам тўлмай, гиёҳвандлиги учун даволалиб чиққан».

«Е. исмли қиз Самарқандда 34-мактабда ўқиган. Ўн уч ёшдан бошлаб аҳоли қўруқ кишилар тўдасига тушиб қолган. Бора-бора унинг ўзи жиноят объектга айланган. Ҳали балоғат ёшига етмай ўл марта таносил касалликлари шифохонасига даволалиб чиққан».

Мен ёшлар ўши билан шугулланувчи бўлишда ўқиган бундай воқеалар тафсилотини узоқ давом эттириш мумкин. Уларнинг ҳар бири замирида фожиа тақдир, ота-онанинг, атрофдагиларнинг соувуқлигини туфайли тузатиш мумкин бўлган оғир дард ётибди. Энди ҳам тан, ҳам қалб жараҳати айланган бу дардин даволаш оғир...

Шу пайтга қадар биз ҳаётнинг кўп соҳаларида бўлганимиз; бу борадаги ҳақиқий аҳолини ҳам билмай келдик. Ўсимирлар содир

ШУ КҮННИНГ ҒОЛИБЛАРИ

Меҳнат жамоаларида жумҳуриятимиз мустақиллигининг бир йиллигини муносиб меҳнат соғалари билан нишонлаш ҳаракати кенг қўл очилмоқда. Фарғона вилоятининг Қува районидagi Маманазар Обидов номли жамоа хўжалиги деҳқонлари ҳам бу хайрли ташаббусда фаол қатнашмоқдалар. Ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта хирмони кўтаришга бел боғлаган заршунлар экинлар парварлишини рисоладагидек амалга ошираётдилар. Бошқа тармоқлардаги ишлар ҳам дуруст йўлга қўйилган.

СУРАТДА: хўжалик бошқаруви раисаси, вилоят кенгаши депутати Оминахон Исроилова хўжалик аъзолари билан гадаги юмушлар ҳусусида суҳбатлашмоқда. Тоҳир ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

Ерни хусусийлаштириш тарафдориман

АММО БУ ЙЎЛДА ҒОЯТ КАТТА ХАРСАНГЛАР ТУРИБДИ, ДЕЙДИ ДЎСТЛИК РАЙОН ҲОКИМИ НОРБЕК ҚАЙОМОВ

Умуман, нафақат ерни, балки барча нарсаларни ҳам хусусийлаштириш бизда қийин кечмоқда. Бу йўлда ғоят катта харсанглар турибди, уларни четга суриб ташлашдан олға силиши қийин. Афсуски, ҳозирча харсангларни суриб ташлашга кучимиз етмайпти. Аммо приватизация амалга ошмас экан, биз ҳақон бозорга дадил кириб бора олмаймиз.

Бир сохсонинг, айтайлик, тўрт миң гектар ери бор. Уни ўртача ҳар бир оилга ўн гектардан бўлиб бериш мумкин. Кейин-чи? Кейин ери эгалари механизмларни, сувни таллаш, бир-бирининг қонини ичишгача боради. Бу кўриниб турган ҳол. Сирдарё, Жиззах, Қарши қўлларида, кейинги йилларда ўзлаштирилган барча хўжалиқларда ҳар 50—80 гектар ер учун битта логот ўтказилган. Шунингдек, ўрта ҳисобда ҳар юз гектарга битта трактор тўғри келади. Уни қандай қилиб ўн кишига бўлиб бериш? Битта тўғрича ҳам сув, ҳам дон керак. Дегаддай, тракторга ёнлиги керак, бирон жойи синса унга эҳтиёт қисм керак. Ҳар бир оила бошма-бош югураверадими? Ана шу муаммоларни ўртада ҳал қилиш учун бир вақтлар сохсоллар тизими ўйлаб топилган. Энди тушундикки, ери умумдорлигини ошириш учун уни одамларга шахсий қилиб бўлиб бериш керак экан.

Авалламбор таъкидлаш керак: жамоа ва давлат хўжалиқларини бирдан тугатиб юборсак, республика қишлоқ хўжалиги яна узоқ вақт феодализм шароитида қолиши тайин. Бизда тайёр конструкциялар мавжуд, уларни бирдан бузиш эмас, балки реконструкция қилиш йўлидан бораёқ, ерни бўлиштириши бир неча йилга бир неча поғонадан иборат қилиб режаласак, сиҳ ҳам, қабоб ҳам қўймайдиган болалар кўпроқ жалб этилаётди. Утган йили ҳар хил кооперативларда ишлаётган 223 ўсимир жавобарликка тўғрилган, оғохлан тиртилган.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китоби кўра кейинги йилларда ҳар бир оиланинг даромади 2-3 баробар ошган, ота-она томонидан фарзандига қилинадиган сарф-харажат миқдори эса беш-олти мартага кўпайган. Демак, оила даромади ва қилинадиган сарф-харажиди номунасонлик келгаймики. Бу, айниқса, ёлғиз оналар бош бўлган оилаларда жуда сезилади. Умуман, маъ тарбияси элтиз онага қолган оилалар муаммоси ҳам жамоатчиликни анча ташвишга солса керак. Чунки жиноятга қўл ураётган ўсимирларнинг 70-80 фоизи шундай хонадонлардан.

Умуман, балоғатга етмаган ёшлар томонидан содир этилаётган жиноят сони Самарқандга тобора кўпайётгани педагогларни, ички ишлар бўлимлари хизматчиларини ташвишга солаётди. Агар бугун кўчада ёки автобусда биронинг чўнтағига қўл чўзаетган бола эртага янада катта «иш»га киришиши мумкинлигини ҳисобга олсак, ташвиш учун жиддий асос борлиги равшан бўлади.

М. МУҚИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Инсон ва қонун

Бу аёл нобоб умр йўлдоши туфайли ҳаётда қўй азият чеккан. Эри қамқоҳона-қамқоҳона юрган пайлар, кейинчалик бошини олиб дараксиз кетган ҳам ҳеч қимнинг олдида, ҳеч бир ташкилотга нолиб бормади. Соғлиги ҳисобига бўлса-да, болаларини бошқалардан қилмасликка интилади... Уни қишлоқ бўлимида бош эгик ҳолда учратаман, деб ўйламаган-дман. Кўзи ёши, ўпкаси тўлиб, гапиролмайди, асабийлашганидан лаблари титрайди, ўғли қиссаюрлик қилаётган пайтда қўлга тушибди, Самарқанддан 18-мактабда ўқиган, 1-қиллоқ хунар-техника билим юртида таҳсилни давом эттирган. Эртдан кечгача ишда бўлган она ўғлининг юрш-туришидан беҳабар эди... Ҳар қандай йўл билан бўлса-да пул топишга қиришган Ғулмон навабдиган ўғлини пайтда қўлга тушди. Унинг шериги — илгари қаттиқ оғохланган ўсимир — икки йил муддатда болалар меҳнат-тарбия колониясига юборилди. Ғулмон эса ҳозирги пайтда 200 дан зиёд бола алоҳида ҳисобда турадиган Боғишаомол туман ички ишлар бўлимининг балоғатга етмаган ўсимирлар инспекцияси рўйхатига тираб қўйилди.

Онанинг изтироби чексиз. Мен унинг миллияти ҳодими билан қилган узоқ суҳбатининг тувоҳи бўлдим. Лекин ҳаётимда бу суҳбат тафсилотидан кўра онанинг миллияти таржимани қолга доғ тушадими? дея берган саволи қаттиқ ўрнашиб қолди.

— Яқинда рўзғорга зарур бўюмларни харид қилиш учун Самарқанд шаҳрига бордим. — дейди Паст Даргом туманида яшовчи М. Қўбилов. — Манзилага бориб, автобусдан тушган, ёнимдаги бор пулни ўғирланганини билдим. Бу пулни бир оилани маошим эди-ку! Нега чўнтаккасарлар ҳақида шунча гапирилаётгани самара бермайди?

У за саволида миң қарра ҳақ. Бу борада, айниқса, Самарқанд шаҳрида таъкилотли ҳол вужудга келган. Буни ширмаслик керак. Мактаб ҳам, миллияти ҳам бундай воқеаларнинг олдини олиш учун да турсин, ҳатто жиддий таъсир ўтказишга оқиб қилишга тайин. Чунки болалар ўртасидан жиноятчилик билан шугуллангани бирининг имкони йўқ бўлса, иккинчисининг кучи етмайпти. Ҳозирги ҳисоблаб кўриш: Самарқанд вилоятида 1 миллион 150 нафар балоғатга ет-

маган ёшлар бор. Улар иши билан эса бор-йўғи 201 нафар милиция ходими шугулланади. Бу сонинг ҳодим Холбуки, гиёҳвандликка берк қўйиш ёшлар ўртасида 70-йиллардаёқ авж ола бошлаган.

1989 йилги маълумотларга кўра, ўша пайтда соёқ СССР ҳудудида меҳнат-тарбия колонияларида ўттиз мингга яқин жиноятга қўл урган, балоғатга етмаган ёшлар сақланган. Уларнинг 1400 нафари қизлар бўлган. Лекин шунинг ҳам унутмаслик керакки, жиноят учун суд томонидан жазага ҳукм қилинган юз миң ўсимирга жаза

Мен ёшлар ўши билан шугулланувчи бўлишда ўқиган бундай воқеалар тафсилотини узоқ давом эттириш мумкин. Уларнинг ҳар бири замирида фожиа тақдир, ота-онанинг, атрофдагиларнинг соувуқлигини туфайли тузатиш мумкин бўлган оғир дард ётибди. Энди ҳам тан, ҳам қалб жараҳати айланган бу дардин даволаш оғир...

Шу пайтга қадар биз ҳаётнинг кўп соҳаларида бўлганимиз; бу борадаги ҳақиқий аҳолини ҳам билмай келдик. Ўсимирлар содир

Мулоҳаза

Халқ хўжалигида асосий воситалардан унумли фойдаланишнинг аҳамияти жуда катта. Иқтисодий тартибда 100 сўмдан олти баҳога эга бўлган ускуналар асосий ишлаб чиқарувчи воситаси деб юритилган. Жумҳуриятимизда саноатдаги асосий ишлаб чиқарувчи воситаларнинг умрини узайтириш фойдаланиш қўл келадиган қўлай усуллар.

Машиниладан деган фикр

Халқ хўжалигида асосий воситалардан унумли фойдаланишнинг аҳамияти жуда катта. Иқтисодий тартибда 100 сўмдан олти баҳога эга бўлган ускуналар асосий ишлаб чиқарувчи воситаси деб юритилган. Жумҳуриятимизда саноатдаги асосий ишлаб чиқарувчи воситаларнинг умрини узайтириш фойдаланиш қўл келадиган қўлай усуллар.

Техника ва илғор технология

1939 йилда Фарғона қаналининг 45 кунда қуриб битказилганлиги тарихий ҳодиса. Чунки соёқ СССРнинг жаҳондаги пахта таъминлашнинг таъминлаш бўлиб аҳамияти кебиёқ эди. Халқимиз янги техника, янги технология зарур деб қараб турмади. Халқ хўжа-

Ташкилотларнинг фойдаси катта

Қадримизни тиклаш учун янги сув билан ҳаводек зарур, бироқ миқдорда маълаб керак. Ҳозирча унумли, тежамли ва сифатли техника ва илғор технология уларга эришиш учун катта эса бор имкониятларимиздан фойдаланишга интилаймиك

Бу тадбирни қўллаш шарт бўлган халқ хўжалиги объектлари мавжуд. Бунинг натижасида корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш қўрсаткичи ўсишига эришилса-да, пайшишга ҳам йўл қўйилмайди. Ишлаш муддати тугаётган ишлаб чиқариш воситаларини сунъий равишда умрини узайтириш керак. Бунинг учун корхона миқёсида махсус комиссия ташкил этиб, унинг ҳулосасига кўра, маълум хизмат қилиш муддатини белгилаш ва қайта баҳолашнинг амалга ошириш керак. Қайта қўйилган баҳога асосланб, амортизация ажратмасини ҳисоблашнинг давом

Д—598 модели машина норма бўйича 8 йил ичида 6671 сўмлик иш қилиш керак эди. Ҳақиқатда эса бу машина 15 йил ичида 6671 сўмлик қийматини таомиллади. Бундан қўринадими, бу машина 15 йилдан кейин яна 1.5 йил муддатта 6671 сўмлик қиймат билан ишлаб чиқаришда олиб қилиниши мумкин. Бундай ички имкониятлардан фойдаланиш ҳисобига ижобий натижаларга эришиш ҳоллари илгари ҳам жумҳуриятимизда бор эди. Бу нарсаларнинг тезлик билан ўсиши, маҳсулотларнинг қамалиши каби салбий оқибатларнинг олдини олишда «денгиздан бир томчи» бўл-

лигида силкинига эришиш зарурлигини ҳамма тўғри тушушган эди. Ҳақиқатда шундай тақсимлашга адолатли тақсимлашга халқимиз қаттиқ ишонар ва ўз пахта-сунинг сўлма буй чўзинини ўйлаб фикрланб қўлар эди. Афсуски, бу жараёнлар жумҳуриятнинг иқтисодий ва иктымий ривожланишига кутилгандай ҳисса қўшмади.

Фарғона қанали қурилиш давомида бор имкониятлар ишга солинган. Бу ўзбеклар «хашар» усулининг натижаси эди. Ўз вақтида бутун дунё бунга қўйил қол-

Кооперативларга иқтисодий мустақиллик берилиши керак. Йўқса меннинг таклифларим тақлидчиликка кетади. Инара қандайга қонуи туғил қуч билан ишлашнинг таъминлаш зарур. Бу гапларни шунинг учун айтган бўлишимиз. Ўзбекистон Олий Кенгашининг Х сессиясида «Деҳқон (фермер) хўжалиги тўғрисида»ги қонун қабул қилинди. У қонун қанча мукамал бўлмасин, агар матмурий бўйруқбозлик усуллари ўз кучида қолар экан, қонуи ишламай тураверади.

Абдулқосим МАМАРАСУЛОВ ёнаб олд.

